

MEMO

Aan : College van Burgemeester & Wethouders
Van : D. Weda
Datum : 3 oktober 2023
Onderwerp : Zoekgebied locatie nood- en verzorgslandingen

Inleiding

In Nederland zijn vier gebieden aangewezen voor het oefenen van nood- en verzorgslandingen ten behoeve van vliegopleidingen en het bijhouden van vliegvaardigheden. In zo'n oefengebied kan onder begeleiding van een instructeur tot 100 ft. (ongeveer 30 meter) boven het maaiveld worden geoefend.

De gemeenten Almere en Zeewolde hebben de omgeving, waar het huidige oefengebied Flevopolder momenteel in ligt (Fig. 1), aangewezen als 'groen woon- en werkgebied'. Ook de aanwezigheid van windturbines maakt het gebruik moeilijker. Toekomstig woningbouw maakt het gebied op termijn volledig onbruikbaar.

De minister heeft gekozen voor het behoud van tenminste vier oefengebieden in Nederland. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), zoekt daarom in gezamenlijkheid en met ondersteuning van de provincie Flevoland, naar een alternatieve locatie nabij Lelystad Airport. De provincie heeft aangegeven dat er mogelijke locaties voor dit gebied in gemeente Noordoostpolder aanwezig zijn.

Het ministerie van I&W is op 19 september 2023 (ambtelijk) op bezoek geweest om uitleg te geven over het doel, procedure en participatie. In deze memo wordt dit toegelicht, net als de rol die het college in kan nemen richting besluitvorming voor een nieuw zoekgebied voor nood- en verzorgslandingen.

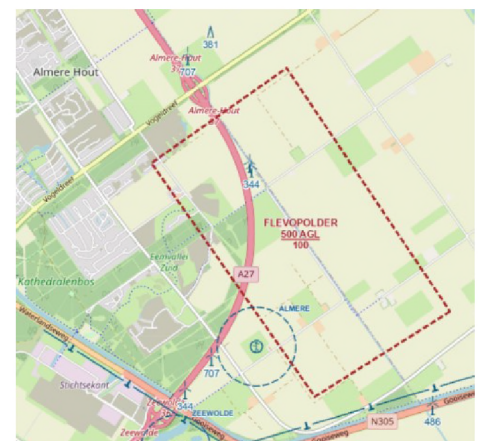

Fig. 1 - Huidige locatie oefengebied 'Flevopolder'

Het oefengebied

Het oefengebied mag alleen gebruikt worden door éénmotorige vliegtuigen; propellervliegtuigen. Hierbij moet een instructeur aanwezig zijn. Er mag alleen met daglicht gebruik van worden gemaakt en er mag niet geoefend worden boven mensen, vee of water. Een groot deel van de vluchten is voor het behalen van een persoonlijk vliegbrevet. Het oefengebied wordt met name gebruikt door vliegopleidingen vanuit Lelystad en Hilversum.

Vliegtuigen mogen niet lager komen dan 30 meter (100ft), gericht wordt op niet lager komen dan 200 of 500 ft. Vanaf 600 meter (2000ft) wordt de noodlandings-procedure ingezet. Er wordt met name geoefend bij mooie weersomstandigheden. Het doel van de oefening is om ervaring op te doen met de procedures en het inschatten van de situatie op de grond. Het gaat om gemiddeld zo'n één tot vier oefeningen per dag. Definitieve aantallen worden opgevraagd bij Lelystad Airport door het ministerie.

De grootte van het oefengebied varieert. Waarbij een keuze kan worden gemaakt om het gebied te concentreren, of juist het gebied te vergroten om geluidsoverlast te spreiden over een groter gebied.

De PU had in november 2022 technische vragen gesteld over 'stuntvliegtuigjes' die boven het zuidelijk deel van de Noordoostpolder 'stunts' zouden uitvoeren. Destijds wisten we hier ambtelijk nog niets van en is dit gemeld bij de OFGV. We zullen dit ambtelijk inbrengen om te kijken of het hier al ging over een potentieel gewijzigd oefengebied vanuit Lelystad en wat de relatie is met dit huidige proces voor de zoektocht naar een nieuw oefengebied.

Oefengebied mag ruimtelijke ontwikkelingen niet in de weg zitten

Het huidige oefengebied in de Flevopolder is al in gebruik sinds de jaren '50. Nu Zeewolde en Almere verder gaan ontwikkelen is een nieuwe locatie noodzakelijk. Dit betekent in beginsel dat een oefengebied geen ruimtelijke ontwikkelingen in de weg mag zitten. Dit is een belangrijk gegeven hoe de gemeente Noordoostpolder positie in kan nemen. Want; de gemeente Noordoostpolder is geen 'leeg' gebied.

Procedure

Ambtelijk is aan I&W meegegeven dat we het wenselijk vinden dat I&W een formele adviesvraag bij gemeente Noordoostpolder neerlegt over de zoekgebieden binnen Noordoostpolder. Bovendien is meegegeven dat we vanuit I&W verwachten dat zij parallel aan het proces met gemeente Noordoostpolder, ook met de gemeenten Dronten en Zeewolde eenzelfde proces doorlopen.

Het ministerie werkt naar aanleiding van ons gesprek nog het participatieplan concreet uit. Hoog over zijn de stappen:

1. Gemeente ontvangt formeel verzoek tot advies op zoekgebieden.
2. Gemeente en provincie geven advies op de zoekgebieden.
3. Ministerie komt tot een voorkeurszoekgebied.
4. Omwonenden en gebruikers denken mee met ontwerp van zoekgebied.
5. Detailontwerp wordt opgesteld.
6. Ministerie koppelt terug en minister neemt beslissing.

Fig 2 - zoekgebieden Flevoland

Participatie

Het ministerie laat de gemeenten en provincie adviseren in de zoektocht naar een nieuw oefengebied. Voorop staat dat I&W een nieuw oefengebied gaat realiseren in Flevoland. Waarbij binnen Noordoostpolder drie mogelijkheden zijn gevonden. Als er een voorkeurszoekgebied is gevonden gaat I&W participeren met omwonenden en gebruikers. Naardere concretisering volgt.

Vanuit de provincie is gedeputeerde J. Knopman bestuurlijk betrokken bij dit dossier.

Rol gemeente

Bij een gekozen voorkeurszoekgebied kan de gemeente eventueel nog schuiven met zoekgebieden, deze afschrijven of nieuwe gebieden toevoegen. Advies van de gemeente is hierin leidend, maar niet bindend.

Vervolgstappen

We wachten de formele adviesvraag vanuit het ministerie af. Deze verwachten we nog voor eind november van dit jaar. Daarna werken we ambtelijk het advies uit, hierin betrekken we meerdere beleidsterreinen om tot een advies te komen. Samen met de portefeuillehouder kijken we welke positie gemeente Noordoostpolder in wil nemen. Het advies op de voorgestelde zoekgebieden laten we vaststellen door het college en gaat ter informatie naar de raad.

Bijlage:

1. *“Alternatieve locatie civiel oefengebied “Flevopolder”* (Presentatie Ministerie I&W)